

آیا می‌دانید چرا روز اول ماه می؛ (روز جهانی کارگر) نام گرفته است؟

روز جهانی کارگر یادمان قیام کارگران آمریکائی در سراسر این کشور و قتل عام آنان در اول ماه مه ۱۸۸۶ در شیکاگو است که هر سال در بسیاری از کشورهای جهان جشن گرفته می‌شود.

روز جهانی کارگر یادمان قیام کارگران آمریکائی در سراسر این کشور و قتل عام آنان در اول ماه مه ۱۸۸۶ در شیکاگو است که هر سال در بسیاری از کشورهای جهان جشن گرفته می‌شود.

دهها سال است که به این مناسبت در این روز، در کشورهای مختلف (به استثنای ایالات متحده، کانادا و چند کشور کوچک) مراسم ویژه برگزار می‌شود. ایالات متحده (که خالق تمام جنایات در دنیا است) و کانادا نخستین دوشنبه هر سپتامبر (شهریور ماه) را به عنوان «# روز کارگر؛ برگزار می‌کنند.

مناسبت اول مه به عنوان روز کارگر به این لحاظ بوده است که در چهارم ماه مه سال ۱۸۸۶، و در چهارمین روز اعتصاب و تجمع کارگران آمریکایی در شهر شیکاگو، پلیس به روی آنان آتش گشود که شماری کشته، عده‌ای مجروح و بعداً چهارتن نیز اعدام شدند. کارگران اعتصابی خواستار تعدیل شرایط کار و کاهش ساعات روزانه کار از ده ساعت به ۸ ساعت بودند. قرار بود که اول ماه مه ۱۸۸۶ در آمریکا (ایالات متحده)، کاهش ساعات کار به هشت ساعت در روز، به اجرا درآید که چنین نشد و در نتیجه، کارگران در گوشه و کنار این کشور دست به تظاهرات زدند و در یک‌هزار و دویست کارخانه و کارگاه، اعتصاب صورت گرفت. شمار کارگران معترض شهر شیکاگو بیش از سایر شهرها و حدود ۹۰ هزار تن بود. در چهارمین روز تظاهرات شیکاگو، کارگران اعتصابی و هواداران‌شان در «# میدان بیده = «# Haymarket جمع شده و از اینجا به حرکت درآمده بودند. سخنرانان آنان بر یک گاری بزرگ سوار بودند و شعار می‌دادند. پس از طی مسافتی، پلیس اطراف این گاری (چهارچرخه) را گرفت و خواست که تظاهرکنندگان متفرق شوند که ناگهان انفجاری صورت گرفت، یک مامور پلیس کشته شد و چند کارگر و پلیس نیز مجروح شدند. این حادثه سبب شد که پلیس دست به تیراندازی به سوی جمعیت بزند و کشتار صورت گیرد. آمار کشته‌شدگان اعلام نشده‌است ولی اسامی انبوه مجروحان در دست است. پلیس با اعمال خشونت موفق شد جمعیت را پراکنده سازد. در پی این حادثه، هشت تن به عنوان مسبب دستگیر شدند که پنج نفر از آنان کارگر مهاجر آلمانی و یکی هم آلمانی تبعه آمریکا بود. دادگاه یکی از این دستگیرشدگان را به ۱۵ سال حبس محکوم کرد و بقیه محکوم به اعدام شدند که فرماندار ایالت مجازات دو تن از آنان را به حبس ابد تخفیف داد. یکی از محکومان به اعدام، پیش از اجرای حکم خودکشی کرد و چهار نفر دیگر به دار آویخته شدند.

با رسیدن اخبار مربوط به این تظاهرات، کشتار و اعدام به سایر کشورها، در گوشه و کنار جهان مراسم یادبود برگزار و هر سال هم تکرار شد که به تدریج اول ماه مه، روز جهانی کارگر عنوان گرفت. چون اعدام‌شدگان شیکاگو عمدتاً آلمانی بودند، در سال ۱۹۳۳ حزب نازی آلمان روز اول ماه مه را روز ملی و تعطیل عمومی اعلام کرد.

منابع مطالب بالا:

با روز جهانی کارگر بی‌شتر آشنا شویم، کار و کارگر، (3 خرداد 1383): ص 8.

سلیمیان، جبارعلی، به مناسبت روز جهانی کارگر، کار و کارگر، (11 اردیبهشت 1379): ص 2.

این برخورد آمریکا بود با کار و کارگر و شایسته است گوشه‌ای از نگاه اسلام عزیز را از زبان بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران در این مورد بدانیم.

متن ذیل گزیده‌ای از اندیشه‌های اسلامی حضرت امام خمینی(ره) در مورد کار و کارگر است.

اهمیت کارگران

الف - کارگران امروز و زمان رسول خدا (ص)

در زمینه مقایسه بین کارگران در زمان حاضر با کارگران در زمان رسول خدا (ص) و اینکه کار نکردن در زمان ما علاوه بر فقر موجب وابستگی به غرب و شرق می‌شود، امام (ره) اینطور بیان می‌فرماید:

«# و من امروز عرض می‌کنم که کارگر امروز، با کارگر آن وقت (زمان سول خدا (ص)) بسیار فرق دارد، ارزش کار در آن وقت همین مقداری بوده است که خود کار شریف است و خود کار برای انسان و روحیات انسان مفید است و کار اثرش هم علاوه بر آن برای خود انسان و مزاج انسان مفید است و در روح انسان هم تاثیر دارد، برای یک شهری هم فایده دارد، اما دیگر مطرح نبود که اگر کار نکنم، وابسته به آمریکا می‌شوم یا وابسته به شوروی این مسئله آن وقت مطرح نبود. «#

(صحیفه امام، ج 16، ص 234 و 235)

ب - نشان ارزش کارگر در طول تاریخ

از پیغمبر اکرم(ص) شنیده‌اید که نقل شده است که کف دست يك کارگر را - همان محلی که کار در (آن) تأثیر کرده و پینه بسته - آنجا را بوسید و این، يك نشان ارزش است برای کارگر در طول تاریخ. پیغمبر اسلام(ص) که اولین فرد انسانها است و بزرگترین انسان کامل است، نسبت به کارگر، آن طور تواضع بکند و کف دست او را که علامت کار است، ببوسد! این نکته دارد که کف دست را بوسیده، نه پشت دست را. کف دست، آثار کار در (آن) هست، می‌خواهد ارزش کار را به عالمیان اعلام کند، به مسلمین اعلام کند که ارزش کار این است که آنجایی که کارگر کار کرده است، در اثر کار يك نشانه‌ای پیدا کرده است، من آنجا را می‌بوسم که ملتهای اسلامی و بشر ارزش این کارگر را بدانند.

(صحیفه امام، ج 16، ص 234)

ج - عرق کارگر؛ مثل خون شهید!

در بعض روایات فرموده‌اند که قطره عرقی که از بدن کارگر می‌آید، مثل قطره خونی است که از شهدای در راه خدا بیاید. چقدر این ارزش دارد! عرق شما هم که در کارخانه‌ها می‌ریزد، همان ارزش را دارد، برای این که شما هم برای احیای يك کشور، برای وابسته‌نبودن يك کشور به خارج، برای استقلال کشور اسلامی زحمت می‌کشید، آن‌ها هم برای دفاع از يك کشور اسلامی، دفاع از اسلام زحمت می‌کنند. آن‌ها کارگرند، مثل شما و شما مجاهدید، مثل آن‌ها. (9) همان طوری که قوای مسلح، سرحدات را نگهداری می‌کنند و با شجاعت و شهامت از اسلام دفاع می‌کنند و جوانانی پر ارزش را از دست می‌دهند، مع ذلك، با کمال شجاعت به دفاع از کشور و اسلام مشغول هستند، در داخل کشور هم مجاهدین کارگر و مجاهدین کشاورز مجاهده می‌کنند، نظیر همان مجاهدات. آن‌ها سرحدات را از آسیب حفظ می‌کنند و شما متن کشور را از وابستگی حفظ می‌کنید. آن‌ها مجاهد فی سبیل الله هستند و شما هم مجاهد فی سبیل الله. همان طور که خون آن‌ها در پیش خدای تبارک و تعالی مقدس و ارجمند است، عرق شما هم در پیشگاه خدای تعالی مقدس است.

(صحیفه امام، ج 14، ص 329)

خدائی بودن کار

الف - خدای تعالی مبدأ کار

امام در کلام بسیار زیبایی می‌فرماید:

&171#; کار مثل جلوة حق تعالی می ماند که در تمام موجودات سرایت کرده است همه موجودات کار در آنها هست و با کار درست شده اند. همه ذرات وجود کارگرند. حتی ذرات اتمی که در این عالم طبیعت هست اینها کارگر هستند با هوشیاری همه ذرات عالم فعالند و هوشیارند لکن ما گمان می کنیم که هوشیار نیستند - و این من شیءٍ إلا یستیح بحمده و لکن لا تقهون تسبیحهم همه مسبح حقند. همه کارگران حق هستند، همه مطیع حق تعالی هستند و کار در همه جاهست و عالم سر تا سر روز کارگر است نه يك روز کارگري است. سر تا سر عالم روز کارگر است . سر تا سر عالم کارگر است و سر تا سر عالم کار است. یعنی ذرات وجودی که انسان را و دیگر حیوانات را- به اراده الله تعالی - موجود می کنند کارگرند و انسان کار است، اثر کار آنهاست ، تمام این موجوداتی که در عالم ملاحظه می کنید اثر کار فعلانة جنود الهی است، جنдалله همه کارگر هستند. خدای تبارک و تعالی مبدأ کار است.

(صحیفه امام ، ج 7 ، صص 172 و 173)

ب - کار کردن انبیاء

و همچنین در کلام دیگری از امام (ره) جایگاه ویژه انبیاء الهی رابعنوان مربیان و راهنمایان بشریت در رابطه با کار می خوانیم که فرمودند:

&171#; انبیا با دست خالی می آمدند کارهای بزرگ می کردند. پیغمبر اکرم چي بود ؟ خوب يك شباني بود در مکه ، همه هم با او مخالف بودند و اذیتش هم می کردند و چه می کردند منتها { مؤمن } بود اما این يك شبان باشد که همچو کاری کرد که حالا دنیا را این طور کرده.

حضرت عیسی هم همین طور ،حضرت موسی هم يك شباني بود ، آن هم این طور ، حضرت ابراهیم هم همین طور و عمده همان است که نقطه اتکا ، خدا بوده است برای خدا بوده حرکت برای خدا سیرالی الله تعالی بوده سیر الی الله تعالی چو نبوده است هر کاری که می کردند الهی بوده . «

(صحیفه امام ، ج 12 ، ص 61 و 62)

در این کلام حضرت امام (ره) هم اصل تلاش را مطرح می کند و هم جهتی که باید در کار باشد را اعلان می دارد.

ج - کار کردن حضرت امیر المؤمنین علیه اسلام و سایر ائمه هدی علیهم السلام

در این زمینه امام (ره) می فرماید :

&171#; دوم شخص اسلام علی ابن ابیطالب علیه السلام است. ایشان خودش يك کارگر بوده یعنی قنات حفر می کرده می رفته قنات می کنده است آب بیرون می آورده لکن برای خودش نه بعد از آنکه بیرون می آمده وقف می کرده برای مستمندان برای آنها ، يك نفر کارگر بوده است که برای اعاشة خودش هم کار می کرده و در عین حالی که آن طور قنات ها را - به حسب نقل - همان روزی که بیعت به امامت می کردند برای او و به خلافت ، وقتی بیعت تمام شد همان روز بیل و کلنگ خودش را برداشت دنیاال کار ... این دو نفر شخص اول اسلام که کارشان باید سرمشق باشد برای همه ما ، شما مقایسه کنید این احترامی که کارگر در اسلام به واسطه عمل این دو بزرگ مرد تحقق پیدا کرده و این ارزشی که به شما داده است که خودش هم در عرض شما آمده است . و این فقط { مختص } علی ابن ابی طالب - سلام الله علیه - نیست. حضرت صادق ، حضرت باقر ، آنها هم از آنها نقل کرده اند که در يك محلی که داشتند می رفتند کار می کردند.

(صحیفة امام ، ج 16 ، ص 238 و 239)

د - کار یک نوع عبادت است

در جایی دیگر می فرمایند و من از همه شما متشکر هستم و از این حسّ تعاونتان خیلی حظ می برم و خیلی میل هم من خودم داشتم که بروم یک دفعه در این جهاد سازندگی من هم خدمت بکنم اما خوب من محذوراتم زیاد است ، و خدمتی هم از من نمی آید دیگر خدمت من همین است که دعا کنم به شما. «

(صحیفة امام ، ج 10 ، صص 244 و 245)

ضرورت کار

الف - لزوم و اهمیت کار کردن

امام خمینی (ره) نیز بعنوان معمار بزرگ انقلاب اسلامی ایران توجّه به ضرورت کار برای جامعه را مطرح نموده و در چندین زمینه به آن پرداخته است:

« امروز ارزش کار شما به همان اندازه است که دنیا پیشرفت کرده، همان معنایی که در دنیا پیشرفتهایی که در دنیا شده است و اگر کارگر به آن طوریکه باید کار نکند.

وابستگی هایی که در یک کشوری در یک محیطی می شود. امروز اگر شما کار بکنید و فعال در کار کردن باشید. ارزش { کار شما } این است که علاوه بر آن ارزشهای معنوی و مادی که برای شخص خود شما دارد علاوه بر این یک کشور را شما نجات می دهید از وابستگی ارزش کار شما امروز ارزش یک امری است که نمی شود مقایسه ای کرد بازمانهای سابق رسول الله در آن محیط ممکن است - که توجّه لابد توجّه به همه محیطها داشته است - در آن محیط دست کارگر را آن طور که نقل می کنند کف دست کارگر و محل کار را بوسیده تا ارزش کار را در تاریخ عرضه کنند و ما مفتخریم و شما و همه مفتخرند به اینکه یک همچو نشانی پیغمبر اکرم (ص) به شما داده یا در بعضی روایات فرموده اند که قطرة عرقی که از بدن کارگر می آید مثل قطرة خونی است که از شهدای در راه خدا بیاید ، چقدر این ارزش دارد.

(صحیفة امام، ج 16 ص 235 تا 237)

شرایط کار

الف - رعایت نظم در کارها

یکی از بحث های حائز اهمیت در زمینه شرایط کار و کارگری بحث نظم در کار است که امام قدس سره در این زمینه می فرمایند : « یک مطلب مهمی که باید کارگران کارخانه ها ، کارگران معادن ، و همه کارگران در هر جا که هستند و کارمندان در هر جای کشور هستند ، توجّه به آن بکنند این است که نظم را در هر جا که هست مراعات می کنند ، اگر در یک کارخانه ای در یک معدنی در یک معدنی در یک اداره ای بنا باشد که با بی نظمی بخواهند انجام عمل کنند این بی نظمی موجب این می شود که آنها نتوانند به وظایف اسلامی خودشان عمل کنند پس لازم است که همه کارگرها و کارمندان به یک نظم خاصی و با گوش کردن به آنهايي که در رأس هستند عمل کنند به نتیجه مطلوب - ان شاء الله - برسند.

(صحیفة امام، ج 14 ، ص 45 و 46)

ب - کار در شرایط سخت

امام خمینی (ره) می فرماید:

« ... در طول جنگ تحمیلی علی رغم احتمال خطرات فراوان و مبارانهایی مکرر مراکز صنعتی و نفتی مسئولین و کارگران متعهد و دلسوز انقلاب با تکیه بر ایمان به خدای بزرگ و اعتماد به نفس هیچ گونه سستی به خود راه نداده و با اراده ای محکم آبروی انقلاب را حفظ نموده و اسلام و ایران را سرافراز نمودند و در سخت ترین مواقع و شرایط تولید و صادرات نفت را در بالاترین حدّ نیاز حفظ و علاوه بر ترمیم مراکز آسیب دیده و در اعماق آنها و دل دریاها و بستر زمینها و قله کوهها به توسعه این صنعت مهمّ و اکتشاف ادامه دادند که برای بسیاری از صاحب نظران امور شگفت آور است چرا که در اوج حملات بی وقفة دشمنان حتی یک روز هم تولید و صادرات نفت این کشور قطع نگردید این نیست جز عنایت پروردگار و توجّه حضرت بقیه الله - ارواحنا فداه - و عشقی که در دل این عزیزان همانند عشق بسیجیان به دفاع مقدّس نهفته است من موارد متعدّدی از تلاش و مجاهدات این هنرمندان عاشق را در گزارشات و تصاویر دیده ام و اطمینان دارم که اگر عشق به خدا و مکتب نبود هیچ گاه آنان حاضر نمی شدند در مراکز و کارخانجات و پالایشگاههایی که محاط به انواع خطرها و مملو از مواد آتشنا بوده اند به کار خود ادامه دهند آفرین بر شما کارگران و کارفرمایان و متفکرینی که آتش دنیا را به خاطر جلب رضایت حقّ بر خود خریدید. «

ج - پرداخت اجرت در مقابل کار

« گاهی من می شنوم که در ادارات یک قدری کم کاری هست، گاهی بیکاری هست و این موجب تعجّب من است. این اجرتی که اینها می گیرند در مقابل عمل است اگر عمل کم بکنند حرام است این اجرت ، جایز نیست استفاده بکنند از این بنا بر این آنهايي که اعتقاد به اسلام و اعتقاد به مملکت خودشان و اعتقاد به این نهضت دارند اینها باید عمل بکنند بلکه زیاد کنند عملشان را که جبران بکنند این چیزهایی که در سابق بود و آن نقیصه هایی که در سابق بود جبران بشود کم کاری اصلش معنا ندارد حالا باید پرکارتر بشوند. دو مقابل کار بکنند تا اجرتی که می گیرند اجرت مشروع باشد. «

(صحیفة امام ، ج 16 ، ص 234 و 235)

ه - حق ایجاد تشکل های کارگری

از حقوق معنوی مهم کارگران حق ایجاد تشکل برای امور صنفی خویش است. امام با توجّه به این مطلب بیان زیبایی دارد که می

فرماید:

#171& کارگران محروم و متدین ایران که اکثر آنان همان کشاورزان و زارعین فقیر و گرسنه سابقند، حق دارند برای بدست آوردن حقوق حقه خود به مبارزه ملت از هر طریق ممکن و مشروع بپردازند. و در جمهوری اسلامی به آنها حق داده می شود که به هر شکل ممکن به دور هم جمع شوند و مسائل و مشکلات خود را بررسی کنند و در نتیجه دولت را در جریان مسائل خود قرار دهند و نیز از حقوق صنفی خود دفاع کنند. »

(صحیفه امام، ج 5، ص 139)

اهمیت کار زنان

#171& تبلیغات سوء شاه و کسانی که با پول شاه خریده شده اند چنان موضوع آزادی زن را برای مردم مشتبه کرده اند که خیال می کنند فقط اسلام آمده است که زن را خانه نشین کند.

چرا با درس خواندن زن مخالف باشیم؟ چرا که با کارکردن زن مخالف باشیم؟ چرا زن نتواند کارهای دولتی انجام دهد؟ »

(صحیفه امام، ج 10، ص 244 و 245)

ه - اهمیت کار آموزش

در بین کارهای با اهمیت شاید کار تعلیم و تربیت با ارزش ترین باشد و دین مبین اسلام هم بعنوان کامل ترین دین اهمیت ویژه ای برای کار تعلیم و تربیت قائل می باشد و امام خمینی قدس سره بعنوان مجدد دین در قرن حاضر بر این مطلب تأکید داشته و بعنوان با اهمیت ترین کار آنرا مطرح نموده اند:

شما معلمین یک شغل بسیار شریف دارید که همان شغل الله است؛ همان شغل انبیاست. و یک مسئولیت بسیار بزرگ دارید که همان مسئولیت انبیاست. منتها انبیا از مسئولیت بیرون می آیند، برای اینکه عمل می کنند به آنچه فرموده اند، به آنچه مأمور هستند؛ ماها هم باید عمل بکنیم. اگر چنانچه خدای نخواستہ بچه هایی از دامنه های شما و از کلاسهای شما بیرون بیایند که برخلاف تربیتهای اسلامی باشد، مسئول هستید. مسئولیت بزرگ است. یک انسان درست، ممکن است یک عالم را تربیت بکند، یک انسان غیر سالم و یک انسان فاسد، عالم را به فساد می کشد. فساد و صلاح از دامنه های شما و از تربیتهای شما و از مدارسی که شما در آنجا اشتغال دارید، از آنجا شروع می شود. (صحیفه امام، ج 10، ص 19).

در جایی دیگر درباره انگیزه الهی کار می فرمایند: #171&؛ آنی که برای انسان ارزش دارد ... ارزش الهی دارد این است که این انگیزه را حفظش بکند که برای خدا این کار را بکند اگر این طور باشد موفقید در کارتان راجع به این جهت، در آن کار اگر هم - به حسب قاعده موفق بشوید.

گاهی وقتها خود انسان هم در اشتباه است لکن باید فکر کند حالا این کاری که من دارم و این قدر خوشحالم برای اینکه برای خدا این کار را کردم. اگر یک کسی بهتر از من این کار را انجام بدهد. حاضریم که این را به او بدهم و خوشحالترا هم بشوم برای اینکه، او بهتر برای خدا کار می کند یا نه اگر اینجا آدم فهمید که نه، این طور نیست، حاضر نیست این کار را بداند این خدایی نبوده - صرف خدایی - اخلاص نبوده در آن ».

د - کار یک نوع عبادت است

امام (ره) کار را در تمام زمینه هایی که می تواند برای کشور عزت و سربلندی ایجاد نماید و رفع حوائج جامعه را در برداشته باشد و سبب امنیت کشور و مملکت گردد عبادت میدانند و در بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران با توجه به وضعیت گذشته و مشکلات موجود در کشور و عقب افتادگی های بسیار وسیع کشور یکی از اموری که بسیار حائز اهمیت بود، بحث سازندگی بود که امام در ابتدا بحث سازندگی را مطرح نمودند و در عمل هم دستور به تأسیس جهاد سازندگی دادند و لذا کار برای سازندگی کشور در دیدگاه اما بسیار با اهمیت است که می فرماید: #171&؛ اینکه مثلاً خانمهایی که باید مشغول - فرض کنید - کارهای دیگری باشند وارد بشوند در جهاد سازندگی، بروند توی بیابانها گندم بچینند این یک عملی است که گرچه البته نه این خانمها و نه شما آقایان کار زیادی نمی توانید بکنید. برای اینکه قدرت این را ندارید، رعیتها می توانند این کارها را بکنند. اما این یک عملی است که ... قدرت می دهد به این کارگراها. وقتی کارگر دید که یک خانم شهری آمده است دارد برای او کار می کند کارش چند برابر می شود، قدرتش چند برابر می شود این را کم حساب نکنید وقتی که آنجا بروید چندتا خوشه گندم را درو بکنید آن رعیت که در یک روز مثلاً یک جریب زمین را درو می کرد فردا دو جریب زمین را { کار می کند } قدرت پیدا می کند می بیند که ارزش دارد برای کار خودش ارزش قائل می شود می بیند همه طبقات، کسانی که باید در مدارس مشغول تحصیل باشند در مطبها باشند { حالا } آمده اند اینجا و مشغول گندم چیدنند و مشغول کار کردند. »

(صحیفه امام، ج 90، ص 406)

ب - نقش کارگران در استقلال کشور

طبقه شریف کارگر در این مدت کوتاه و خصوصاً بعد از تجاوز عمال اجانب به خاک میهن عزیز ثابت کرد که قادر است با خواست خداوند متعال، کشور عزیز خود را با کوشش شبانه روزی از وابستگی نجات دهد... امروز بعد از دو سال جنایتکاری گروهکهای وابسته به قدرت های خارجی ... این سوداگران در اعمال فتنه انگیز بچگانه خود، چهره قبیح خود را به ملت و خصوص طبقه مستضعف ... آن چنان ناشیانه دادند که برای کسی نباید جای شک و تردید باقی باشد، که اینان جیره خواران کاخ سفید و کرملین می باشند و دشمن درجه یک کارگران و کشاورزانند.

برادران عزیز کارگر که برای خودکفایی کشور با جان و دل کار طاقت فرسا به خدمت به کشور اشتغال دارید، اینان به خیال خام خود می خواهند شما عزیزان را آلت مقاصد شوم خود قرار داده و در نفع ابرقدرتها از شما استفاده نمایند. « (صحیفه امام، ج 14، ص 326 و 327)

حقوق کارگران

« کارگران مبارز باید بدانند که با حوصله و صبر انقلابی مشکلات آنان بر طرف خواهد شد و نیز می دانند که رسیدگی به کارخانجات و وضع کارفرمایان آنان احتیاج به زمانی دارد که بشود در آن مدت دقیقاً کارگران و کارمندان را به حقوق حقه خودشان رسانید. کارفرمایانی را که حقوق کارگران را نمی پردازند به تکالیف خود آشنا نمود تا خود را مکلف به رسیدگی بدانند و یا از صحنه خارج شوند و به کارفرمایانی که به سبب همین اعتصابات، قدرت پرداخت حقوق آنان را ندارند کمک نمود دیر یا زود باید حقوق عقب افتاده کارگران در سراسر ایران پرداخت شود. (صحیفه امام، ج 6، ص 380 و 381)

گردآوری و تنظیم: رضا صابری خورزوقی